

NATIONAL AND
INTERNATIONAL
SRIPATUM
UNIVERSITY
CONFERENCE
2021

SPU
SRIPATUM
UNIVERSITY

SPUCON 2021

28 OCTOBER

Sripatum University, Bangkok, Thailand

The 16th National and International
Sripatum University Conference

Research and Innovations to Sustainable Development

• SDGs • Circular Economy

หนังสือประมวลบทความ PROCEEDINGS

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม ครั้งที่ 16

เรื่อง การวิจัยและนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

Organized by Sripatum University, The Social Science Research Association of Thailand (SSRAT),
Lawyers Council Under the Royal Patronage, Thai Federation on Logistics, Prachachuen Research Network (PRN),
(S) Journal Network of Social Sciences and Humanities (JSH), and Multi Mentoring System 3 (MM53)
under the supervision of Thailand Science Research and Innovation (TSRI)

หนังสือประมวลบทความ (Proceedings)
การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ออนไลน์ ครั้งที่ 16 ประจำปี 2564
เรื่อง การวิจัยและนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
(Research and Innovations to Sustainable Development)

วันพฤหัสบดีที่ 28 ตุลาคม 2564

รวบรวมโดย
คณะกรรมการพิจารณาผลงาน
การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ประจำปี 2564

ออกแบบปกโดย งานกราฟิกและศิลปกรรม มหาวิทยาลัยศรีปทุม
จัดรูปเล่มโดย โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

- บทความทุกเรื่อง ได้รับการตรวจสอบทางวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ข้อความและเนื้อหาและบทความที่ตีพิมพ์เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว มิใช่ความคิดเห็นและความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยศรีปทุม
- การคัดลอกอ้างอิงต้องดำเนินการตามการปฏิบัติในหมู่นักวิชาการทั่วไป และสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หนังสือประมวลบทความ (Proceedings)

การประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ออนไลน์ ครั้งที่ 16
เรื่อง การวิจัยและนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

The Proceedings of the 16th National and International Sripatum University Online Conference
: Research and Innovations to Sustainable Development

วันที่: 28 ตุลาคม 2564

Date: 28 October 2021

ISBN (e-book) 978-974-655-469-5

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

หนังสือประมวลบทความการประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ออนไลน์ ครั้งที่ 16
เรื่อง การวิจัยและนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน.-- พิมพ์ครั้งที่ 16.-- กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2564.
2621 หน้า.

1. การประชุม. 2. โครงการวิจัยและพัฒนา. I. ชื่อเรื่อง.

060

ISBN 978-974-655-469-5

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

จัดทำโดย

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม

สถานที่จัดพิมพ์และจัดทำรูปเล่ม

โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

2410/2 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 02 579 1111 ต่อ 1114, 1552

สารบัญ

	หน้า
สารอธิการบดี	V
คณะกรรมการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ออนไลน์ ครั้งที่ 16 ประจำปี 2564.....	VI
ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ	X
กำหนดการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ออนไลน์ ครั้งที่ 16 ประจำปี 2564.....	XIII
สารบัญบทความ	XV

สารอธิการบดี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนชั้นนำที่มีอัตลักษณ์ในการสร้างมืออาชีพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้เป็นเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ มีคุณธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นที่ยอมรับของสังคม มหาวิทยาลัยศรีปทุมเชื่อมั่นในปรัชญาที่ว่า “การศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ” มหาวิทยาลัยศรีปทุมมีพันธกิจที่สำคัญในการผลิตบัณฑิต พัฒนางานวิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับพันธกิจด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุมมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ชาติ ที่ผ่านมาได้ ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการพิจารณาจัดสรรและกลั่นกรองทุนวิจัยภายในให้สอดคล้องกับ การสร้างเครือข่ายการวิจัย การบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัย การส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับชาติและนานาชาติ และการนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง ภายใต้ปณิธานของมหาวิทยาลัย “ปัญญา เชี่ยวชาญ เบิกบาน คุณธรรม” และสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและเปี่ยมด้วยพลัง (Dynamic University)

การจัดการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ครั้งที่ 16 ประจำปี 2564 ในหัวข้อเรื่อง “วิจัยและนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Research and Innovations to Sustainable Development)” เป็นกิจกรรมทางวิชาการที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในหลากหลายสาขาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัยองค์ความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตและนักศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก การจัดการประชุมวิชาการ ในครั้งนี้จะเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่สำคัญทางการวิจัยระหว่างนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนิสิตนักศึกษา ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ตลอดจนการสร้างเครือข่ายการวิจัยและความร่วมมือทางวิชาการ ในมิติต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

ในนามของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ดิฉันขอขอบพระคุณ ดร.ขวัญฤดี โชติชนาทวีวงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์ยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อม สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ที่ได้ให้เกียรติบรรยายพิเศษ เรื่อง “วิจัยและนวัตกรรมด้าน SDGs และ BCG Economy” และขอขอบคุณประธานห้องย่อย ตลอดจนผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาบทความวิจัยทุกท่าน และคณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการฯ ที่ทำให้การจัดการประชุมวิชาการในครั้งนี้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ

(ดร.รัชนิพร พุกยากรณ์ พุกกะมาน)

อธิการบดี

**คณะกรรมการจัดงานประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ออนไลน์ ครั้งที่ 16 ประจำปี 2564**

1. ที่ปรึกษา

(1)	อธิการบดี	ที่ปรึกษา
(2)	รองอธิการบดี	ที่ปรึกษา

2. คณะกรรมการจัดประชุม

(1)	รองศาสตราจารย์ กัลยาภรณ์ ปานมะเริง
(มหาวิทยาลัยศรีปทุม)	ประธาน
(2)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนา สุวารี
(มหาวิทยาลัยศรีปทุม)	รองประธาน
(3)	ศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ ปัญญาอะโป
(มหาวิทยาลัยศรีปทุม)	กรรมการ
(4)	ศาสตราจารย์ ดร.สมปอง กล้ายหนองสรวง
(สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม: สกสว.)	กรรมการ
(5)	ศาสตราจารย์ ดร.สุทธิชัย อัสสะบำรุงรัตน์
(บัณฑิตยสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย: บวท.)	กรรมการ
(6)	ดร.คมศร วงษ์รักษา
(สมาคมวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย)	กรรมการ
(7)	ดร.อภิเทพ แซ่โล้ว
(เครือข่ายวิจัยประชานี้)	กรรมการ
(8)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติ มงคลชัยอรัญญา
(เครือข่ายวารสารวิชาการด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์)	กรรมการ
(9)	ดร.ชุติมาพร หมอนใหญ่
(สมาพันธ์โลจิสติกส์ไทย)	กรรมการ
(10)	ว่าที่ร้อยตรี ดร.ถวัลย์ รุยาพร
(สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์)	กรรมการ
(11)	ศาสตราจารย์ ดร.นवल เหล่าศิริพจน์
(บัณฑิตวิทยาลัยร่วมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม)	กรรมการ
(12)	ศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ยาวะประภาษ
(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)	กรรมการ
(13)	Prof. Dr. Marina Vayndorf-Sysoeva
(Sholokhov Moscow State University for the Humanities, Russia)	กรรมการ
(14)	Dr.en C.E.T. Juan José Contreras Castillo
(Universidad de Colima, Mexico)	กรรมการ

(15)	Prof. Carmine Bianchi
(The University of Palermo, Italy)	กรรมการ
(16)	รองศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช
(มหาวิทยาลัยศรีปทุม)	เลขานุการ
- 3. คณะกรรมการอำนวยการ**
(1)	รองศาสตราจารย์ กัลยาภรณ์ ปานมะเรียง	ประธาน
(2)	ผู้ช่วยอธิการบดีทุกคน	กรรมการ
(3)	ผู้อำนวยการกลุ่มงานทุกกลุ่ม	กรรมการ
(4)	คณบดีทุกคณะ/วิทยาลัย	กรรมการ
(5)	ผู้อำนวยการสำนัก	กรรมการ
(6)	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย	เลขานุการ
- 4. คณะกรรมการพิจารณาผลงาน**
(1)	รองศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช	ประธาน
(2)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สันจรูญศักดิ์	รองประธาน
(3)	รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหาพร	กรรมการ
(4)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมล จิราพงษ์	กรรมการ
(5)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนา สุวาริ	กรรมการ
(6)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์	กรรมการ
(7)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ สุขวิจิตร บาร์	กรรมการ
(8)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสวัตต์ สุตินญามณี	กรรมการ
(9)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจียมจิต สุวรรณน้อย	กรรมการ
(10)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์	กรรมการ
(11)	นางสาวอรทัยญา สุขแก้ว	เลขานุการ
(12)	นางสาววนลินี กาลสุวรรณ	ผู้ช่วยเลขานุการ
- 5. คณะกรรมการประชาสัมพันธ์ ศิลปกรรม จัดพิมพ์เอกสาร และจัดทำรายงานสืบเนื่อง**
- การประชุมวิชาการ (e-Proceedings)**
(1)	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกิจการสัมพันธ์	ที่ปรึกษา
(2)	ผู้อำนวยการสำนักงานประชาสัมพันธ์	ประธาน
(3)	บุคลากรสำนักงานประชาสัมพันธ์ทุกคน	กรรมการ
(4)	บุคลากรงานกราฟิกและศิลปกรรมทุกคน	กรรมการ
(5)	บุคลากรโรงพิมพ์ทุกคน	กรรมการ
(6)	เลขาสำนักงานประชาสัมพันธ์	เลขานุการ
- 6. คณะกรรมการจัดทำและดูแล Website การประชุมวิชาการ**
(1)	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ประธาน
(2)	เจ้าหน้าที่ศูนย์ ICT ทุกคน	กรรมการ
(3)	นายวิรุฬห์ ศัสตุระ	เลขานุการ

7. คณะกรรมการฝ่ายระบบการประชุมออนไลน์

(1) ผู้อำนวยการสำนักการจัดการศึกษาออนไลน์	ประธาน
(2) นายรัฐพล อินบัณฑิต	กรรมการ
(3) นางสาวนันทรา จีนเหรียญ	กรรมการ
(4) นางสาวจุฬามาศ ธัญญเจริญ	กรรมการ
(5) นายเอกสิทธิ์ อภิสิทธิ์กุล	กรรมการและเลขานุการ

8. คณะกรรมการฝ่ายอาคารและสถานที่

(1) ผู้อำนวยการกลุ่มงานโครงสร้างพื้นฐาน	ประธาน
(2) ผู้อำนวยการสำนักงานอาคารสถานที่	รองประธาน
(3) นายเศกสรรค์ เสียงเพราะ	กรรมการ
(4) นายสมบูรณ์ แสงอินทร์	กรรมการ
(5) นางสาวยอดศรี มงคลเจริญ	กรรมการ
(6) นายเสน่ห์ เข้มพรหมมา	กรรมการ
(7) นายสมหมาย เข้มสถาน	กรรมการ
(8) นายถวัลย์ศักดิ์ กลัดเขียว	กรรมการ
(9) นายอานนท์ บุญสอน	กรรมการ
(10) นางสาวสุพัตรา ปั่นไสว	กรรมการ
(11) นางวิมล ชมจำปี	เลขานุการ
(12) นายธงชัย เอี่ยมทอง	ผู้ช่วยเลขานุการ

9. คณะกรรมการฝ่ายบริการเทคโนโลยี แสง เสียง โสตทัศนูปกรณ์

(1) ผู้อำนวยการกลุ่มงานโครงสร้างพื้นฐาน	ประธาน
(2) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	รองประธาน
(3) ผู้อำนวยการศูนย์มีเดีย	รองประธาน
(4) เจ้าหน้าที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทุกคน	กรรมการ
(5) เจ้าหน้าที่ศูนย์มีเดียทุกคน	กรรมการ
(6) ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์มีเดีย ด้านงานผลิต	เลขานุการ

10. คณะกรรมการฝ่ายต้อนรับ ลงทะเบียน และประเมินผล

(1) ผู้อำนวยการสำนักวิชาศึกษาทั่วไป	ประธาน
(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขนิษฐา ชัยรัตนาวรรณ	รองประธาน
(3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ วังจิ้น	กรรมการ
(4) นางวันเพ็ญ ลงยันต์	กรรมการ
(5) นายบงกช ทรนวงศ์วิสูตร	กรรมการ
(6) นางสาวอัมภ์ชญาณ์ อนันตคานนท์	กรรมการ
(7) นางสาวภัทรภรณ์ ศรีบุญย์	กรรมการและเลขานุการ

11. คณะกรรมการฝ่ายพิธีการ

(1) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพ	ประธาน
(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพบูรณ์ สุขวิจิตร บาร์	กรรมการ
(3) นางสาวรัตติยา กิลคริส	กรรมการและเลขานุการ
(4) นางสาวนลินี กาลสุวรรณ	ผู้ช่วยเลขานุการ

12. คณะกรรมการฝ่ายการเงินและบัญชี

(1) ผู้อำนวยการกลุ่มงานการคลัง	ประธาน
(2) นางชมนาด อรุณฉาย	กรรมการ
(3) นางสาวศิริรัตน์ เขียวรัตน์	กรรมการ
(4) นางสาวพลับพลึง สุขวิเศษ	กรรมการและเลขานุการ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ
การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ออนไลน์ ครั้งที่ 16 ประจำปี 2564

ศาสตราจารย์ ดร. โกสุม จันทร์ศิริ
ศาสตราจารย์พิเศษ ดร. จำเนียร จวงตระกูล
ศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย ยาวะประกาย
ศาสตราจารย์ พล.ต.ท. พ.ร.รังษิต บุญคุ้ม
รองศาสตราจารย์ ดร. กมลวิทย์ ลือประเสริฐ
รองศาสตราจารย์ ดร. กานต์ฤทัย คลังพหล
รองศาสตราจารย์ ดร. กานดา ว่องไวลิขิต
รองศาสตราจารย์ ดร. กิรติ ชยะกุลศิริ
รองศาสตราจารย์ ดร. จันทนา วัฒนกาญจนะ
รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา วิลุลย์ศิริกุล
รองศาสตราจารย์ ดร. ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร
รองศาสตราจารย์ ดร. ชลธิศ ดาราวงษ์
รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยวิชิต เขียวชนะ
รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม
รองศาสตราจารย์ ดร. ณรงค์ อยู่ถนอม
รองศาสตราจารย์ ดร. ณรงค์ชัย วิวัฒนาช่าง
รองศาสตราจารย์ ดร. ธรรมศักดิ์ รุจิระยรรยง
รองศาสตราจารย์ ดร. บัญญัติ ศิริธนาวงศ์
รองศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ เขียวกุล
รองศาสตราจารย์ ดร. ปรียานุช อภิภูมโยภาส
รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยการ หวังมหาพร
รองศาสตราจารย์ ดร. พูลพงศ์ สุขสว่าง
รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราวดี มากมี
รองศาสตราจารย์ ดร. เขียวนารถ พันธุ์เพ็ง
รองศาสตราจารย์ ดร. โยธิน แสงวงศ์
รองศาสตราจารย์ ดร. รัชนีกุล ภิญโญภาณุวัฒน์
รองศาสตราจารย์ ดร. สกนธ์ ภู่งามดี
รองศาสตราจารย์ ดร. สิทธิชัย แสงอาทิตย์
รองศาสตราจารย์ ดร. สุณีย์ เหมะประสิทธิ์
รองศาสตราจารย์ ดร. สุบิน ุระรัช
รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ ภิมะสังคนันท์
รองศาสตราจารย์ ดร. อัครเดช วานิชชินชัย
รองศาสตราจารย์ ดร. อัครวิน แสงพิกุล

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Far East University, South Korea
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
มหาวิทยาลัยรังสิต
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
มหาวิทยาลัยรังสิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
มหาวิทยาลัยชินวัตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

รองศาสตราจารย์ นฤมล ปิ่นโต
รองศาสตราจารย์ ปัทมา โกเมนทร์จำรัส
รองศาสตราจารย์ พ.ศ.อ. ดร.มีชัย สีเจริญ
รองศาสตราจารย์ พ.ศ.อ.หญิง ดร.ทิฆัมพร เกษโกมล
รองศาสตราจารย์ รุ่งฤดี แผลงสร
รองศาสตราจารย์ สถาพร ชาดาคม
รองศาสตราจารย์ เอกธิดา เสริมทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ อยู่วัฒนะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญญาณต์ ศรีวิศักษณ์กุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยารัตน์ วีระธนชัยกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จนิษฐา ชัยรัตน์าวรรณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ไปณะทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา ปาปัดดา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชโลธร ธรรมแท้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต มณีศรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สันจัญญศักดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณคุณ ธรณินิติญาณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวดี อัสวโกวิทวงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพันธ์ เผ่าพันธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพฤทธิ์ บัณฑิตวัฒนาวงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรรมศักดิ์ เสนามิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพัทธ์ จงสวัสดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิติน อินทมาโน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานันท์ กาญจนภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณ นันทแพทย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพจิตร ผาวัน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพบลีย์ สุขวิจิตร บาร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุพวรรณ นังคลาภวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวบุษ ภูลาดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐสภา แก่นแก้ว
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนายุทธ์ แสนเงิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรัญญู คุรุจิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ไทขมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสวัตดี สุดิญญามณี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร นาคทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยรังสิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยนครพนม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัฒตรา ศรีญาณลักษณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยพันธุ์ สุนทรพิพิธ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัยรัตน์ เมืองแสน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนภัทร พรหมวัฒน์ภักดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤมล จิตสกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรียา สุภวงค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปิ่นฉวี ทักษิณกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ค.ท. ดร.ธวิษ สุตสาคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรพรรณ สวัสดิ์สิงห์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รongเอก วรรณพฤษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันวิสา ค่วนตระกูลศิลป์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาวดี สะมะณี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อำนาจ วจิณี
ดร.กฤษดา เขียววัฒนสุข
ดร.เกียรติศักดิ์ สกฤษณ์
ดร.ฉัตรรัตน์ โหตระไวศยะ
ดร.จิตพงษ์ อัยสานนท์
ดร.เชษฐภักดิ์ ติลาศรีศิริ
ดร.ณัฐภัทรศญา เศรษฐโชติสมบัติ
ดร.ธนันท์ ธนารัษตะภูมิ
ดร.นรินทร์ สมบัตินันท์ แบร์
ดร.ประกอบชาติภักดิ์
ดร.รุ่งริ้ว วงศ์ประชา
ดร.วรสรวง ดวงจินดา
ดร.วิชชุกร ทองหล่อ
ดร.วิศวะ อุณะวงษ์
ดร.ศิวะพร ภูพันธ์
ดร.สมร สุทธิพิยภัทร
ดร.สุนทรทิพย์ สุภาจันทร์
ดร.สุชาณวุฒิ กิ่งแก้ว
ดร.สุรีย์ฉาย พลวัน
นาวาอากาศเอก ดร.วุฒิกัทร จันท์สาร
นาวาอากาศเอก วิพล สุขวิสัย
ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชนภณ ภูมาลา
อาจารย์จิริชยา ประทีปโชติพร

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
โรงเรียนเตรียมทหาร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

สารบัญบทความ (ต่อ)

	หน้า
การพยากรณ์อากาศยานแต่ละประเภทที่มาใช้บริการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิด้วยห้วงโซ่มาร์คอฟ บุญญวัฒน์ อักษรกิตติ, อัสวิน วงศ์วิวัฒน์, มหาวิทยาลัยศรีปทุม วรมนนต์ สันติศิริ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก.....	1224
การปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการจัดซื้อโดยแนวคิดลีน กรณีศึกษา สินค้าสายไฟ ปดิวิศา มีแสง, ฐิติมา วงศ์อินคา, มหาวิทยาลัยบูรพา.....	1234
การแก้ปัญหาการบรรทุกสัมภาระใต้อากาศยานในการขนส่งทางอากาศ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ตามลำดับชั้น ในรูปแบบโปรแกรมคำนวณน้ำหนักและสมดุลอากาศยาน วรมนนต์ สันติศิริ, อัสวิน วงศ์วิวัฒน์, มหาวิทยาลัยศรีปทุม บุญญวัฒน์ อักษรกิตติ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก.....	1243
การจัดเส้นทางขนส่งสินค้าด้วยตัวแบบปัญหาการเดินทางของพนักงานขาย: กรณีศึกษาบริษัท น้ำแข็ง โคโรลิส จำกัด จุฑามาศ จอมคำสิงห์, ศิริภรณ์ ภูษมชื่น, พิทักษ์ ศิลปชัย, มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น.....	1254
การคัดเลือกแนวทางการลดความเสี่ยงของสินค้าด้วยการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น กรณีศึกษา: บริษัท ABC จำกัด กษกร เคนคำภา, ไอลดา ฐเมือง, ประติดา บริหาร, มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น.....	1263
การพยากรณ์ยอดขายด้วยวิธีอนุกรมเวลาและวิเคราะห์จุดส่งผลิตกรณีศึกษาบริษัทรับจ้างผลิตน้ำดื่ม สุนิษา คินกกลับ, กฤษณะ สารินุตร, จีราวรรณ เนียมสกุล, มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี.....	1274
การจัดเส้นทางเดินรถขนส่งกรณีศึกษา บริษัท ทริเพิล ไอ แอร์ เอ็กซ์เพรส จำกัด นรุทธ์ นาควงษ์, จิรายุ อัครวิบูลย์กิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์พานารด....	1284
การหาหน่วยบริการที่เหมาะสมโดยใช้โปรแกรม FLEXSIM กรณีศึกษา จุดบริการศูนย์ AIS สาขาเซ็นทรัลขอนแก่น ศุติศพล ชมพุด, กานต์อชิป โภคสวัสดิ์, ภาณุทัต ย้ำแท่น, ภาณุพงษ์ ศรีมงคล, มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น.....	1293
การจัดการระบบติดตามและสอบกลับบรรจุภัณฑ์ด้วยคิวอาร์โค้ดกรณีศึกษาบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ภาณุ จันทร์หอม, สุนทร อำมาตย์, สุรเดช แก้วมรกต, เสริมพงษ์ เนียมสกุล, มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี.....	1304
กลุ่มย่อยที่ 7 การท่องเที่ยว การโรงแรม การบิน ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะเดินทางด้วยอากาศยานระหว่างการระบาดใหญ่ของเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) นภา ผลภักดิ์, นปภา ภัทรกมลพงษ์, สถาบันการบินพลเรือน มาโนช โลหเตปานนท์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	1315
การรับรู้คุณภาพการให้บริการของสนามบินสุวรรณภูมิในช่วงโรคระบาดโควิด-19 ศศิรินทร์ แทนทอง, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	1325
แนวโน้มความต้องการการเดินทางทางอากาศของผู้โดยสารชาวไทยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ในช่วงวิกฤตการณ์ COVID-19 ทั้ง 3 ระลอกในประเทศไทย วสวัตดี สุทธิญาณมณี, สุรพงษ์ ช้างเขาว์, ธนภรณ์ กริยาผล, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	1335
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการการเดินทางภายในประเทศในยุคโควิด 19 ของประชากรไทย ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรถโดยสารประจำทางกับสายการบินต้นทุนต่ำ วสวัตดี สุทธิญาณมณี, เมธวี ธรรมเกษตร, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	1344

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการการเดินทางภายในประเทศ
ในยุคโควิด 19 ของประชากรไทยในเขตกรุงเทพและปริมณฑล:
การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรถโดยสารประจำทางกับสายการบินต้นทุนต่ำ
FACTORS AFFECTING DECISION MAKING ON SELECTION OF
DOMESTIC TRAVELING PATTERN DURING COVID-19 SITUATION OF
THAI PEOPLE IN BANGKOK AND VICINITY: THE COMPARATIVE
STUDY BETWEEN PUBLIC BUS SERVICES AND LOW-COST CARRIER**

วสวัตดี สุติญญามณี

สาขาวิชาธุรกิจการบิน (หลักสูตรนานาชาติ) วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Email: vasavat.su@spu.ac.th

เมธาวี ธรรมเกษร

สาขาวิชาธุรกิจการบิน (หลักสูตรนานาชาติ) วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการการเดินทางภายในประเทศในยุคโควิด 19 ของประชากรไทยในเขตกรุงเทพ และปริมณฑล: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรถโดยสารประจำทางกับสายการบินต้นทุนต่ำ โดยตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามาจากประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster) จำนวน 500 คน วิเคราะห์ผลใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติสหสัมพันธ์แบบพหุด้วยวิธี Ordered Logistic Regression ในการวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการเดินทางภายในประเทศของประชากรไทยในยุคโควิด 19 ใน 2 รูปแบบ ได้แก่ การเดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง และสายการบินต้นทุนต่ำ โดยพบว่า ผู้โดยสารตัดสินใจที่จะเลือกรูปแบบการเดินทางโดยสายการบินต้นทุนต่ำมากกว่ารถโดยสารประจำทาง โดยมีปัจจัย ในด้านอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และข้อจำกัดทางกายภาพของผู้โดยสารมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบในการเดินทางภายในประเทศของประชากรไทยในยุคโควิด 19 ซึ่งเป็นสิ่งที่ระบบขนส่งสาธารณะต้องคำนึงถึงปัจจัยดังกล่าวเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการให้บริการเพื่อเป็นรูปแบบการเดินทางที่ตอบสนองผู้โดยสารทุกช่วงวัยในยุค โควิด 19 ได้ต่อไป

คำสำคัญ: การเดินทางทางอากาศ, การตัดสินใจ, รูปแบบการเดินทาง

ABSTRACT

The objective of this research studied the factors affecting decision making on selection of domestic traveling pattern during COVID-19 situation of Thai people in Bangkok and Vicinity: the comparative study between public bus services and low-cost carrier. The cluster sampling was used to yield 500 samples of

Passengers in Bangkok and Vicinity. This study used advanced Ordered Logistic Regression for statistical analysis of the factors affecting the decision making of domestic traveling patterns during COVID-19 situation: public bus services, and low-cost carrier. The study found that the passengers decided to choose low-cost carrier services more than public bus with the correlated factors age, average monthly incomes and physical limitations. The public transportation needs to consider these factors in order to improve the services for all generation passengers during COVID-19 situation.

Keywords: Air Transportation, Decision Making, Traveling Patterns

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการเดินทางทางอากาศเป็นที่นิยมอย่างมาก ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่การเดินทางทางอากาศถูกจำกัดไว้เฉพาะในกลุ่มชนชั้นสูง เนื่องจากธุรกิจการบินยังไม่เป็นที่แพร่หลายและมีราคาที่สูง เพราะด้วยเหตุผลทางด้าน ราคาของสายการบินประเภทนี้ทำให้ประชาชนทั่วไปที่มีรายได้สามารถเข้าถึงการเดินทางทางอากาศได้ง่ายขึ้น อีกทั้งทำให้ประชาชนมีทางเลือกในการเดินทางเพิ่มมากขึ้นมีผลทำให้พฤติกรรมของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปโดยการหันมา ใช้การคมนาคมทางอากาศมากขึ้น ประเภทของผู้ที่ใช้บริการของสายการบินนั้นมีตั้งแต่เด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ แม้ว่า สิ่งแวดล้อมภายในห้องโดยสารบนเครื่องบินจะมีผลต่อผู้โดยสาร โดยเฉพาะผู้สูงอายุ แต่การเดินทางโดยเครื่องบินก็ถือว่าเป็นการเดินทางที่ปลอดภัยและประหยัดเวลาที่สุดและในปัจจุบัน จำนวนของผู้สูงอายุมีเพิ่มมากขึ้นนอกจากบัตรโดยสารของสายการบิน ในปัจจุบันราคาถูกลงมากแล้ว การเดินทางโดยเครื่องบินก็ถือว่าเป็นการเดินทางที่ปลอดภัย ที่สุดและรวดเร็วที่สุดด้วยเช่นกัน จึงทำให้จำนวนผู้เดินทางโดยเครื่องบินเพิ่มมากยิ่งขึ้น รวมถึงกลุ่มผู้สูงอายุ ที่ใช้บริการสายการบินจำนวน 1.45 ล้านคนในปี พ.ศ. 2550 เป็น 2.13 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2560 (Civil Aviation Authority of Thailand, 2018)

ปลายปี 2019 ผลกระทบใหญ่ของการเดินทางทางอากาศได้เกิดขึ้นอีกครั้งจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา หรือ COVID-19 ที่ทำให้ประเทศต่างๆทั่วโลกออกมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดจนไปถึงปิดประเทศ ปิดเมือง หรือ มาตรการล็อกดาวน์ รวมไปถึงนโยบายการห้ามเคลื่อนย้ายระหว่างเมือง การห้ามเดินทางข้ามประเทศ ข้ามจังหวัด จนไปถึงการปิดท่าอากาศยาน จากมาตรการดังกล่าวอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบโดยตรงอย่างมากนั่นก็คืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการบิน ซึ่งจะเห็นได้จากจำนวนเที่ยวบินของสายการบินในประเทศต่าง ๆ ลดลงมากถึง 70-90% ของเที่ยวบินทั้งหมด และที่เห็นได้ชัด สายการบินต่างๆในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็น สายการบินไทย สายการบินกรุงเทพ สายการบินไทยแอร์เอเชีย สายการบินไทยไลอ้อนแอร์ ฯลฯ ต่างงดให้บริการทุกเที่ยวบินทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ นอกจากมาตรการการจำกัดการเดินทางข้างต้น วิกฤตการณ์ COVID-19 ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์จะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมไปสู่วิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่าพฤติกรรมการเดินทางทางอากาศของผู้โดยสารและรูปแบบของการให้บริการของสายการบินหลังวิกฤตการณ์ COVID-19 มีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างแน่นอนตลอดเวลาหรือจนกว่าโรคระบาดจะสิ้นสุดซึ่งก็ยังคงไม่มีใครทราบว่าสิ้นสุดเมื่อไหร่

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ที่จะทำให้เข้าใจถึงรูปแบบการเดินทางภายในประเทศของประชากรไทยในยุคโควิด 19 ซึ่งเน้นการเดินทางและบริการที่มีคุณภาพดี คุ่มค่า เน้นการซื้อด้วยเหตุผลโดยไม่ใช้อารมณ์ โดยให้ความสำคัญกับความพึงพอใจเป็นหลัก มีความสามารถในการซื้อ

บริการในราคาสูง จึงมีศักยภาพสูงในการบริ โภค ขณะเดียวกันคำนึงถึงความมั่นใจด้านความปลอดภัย ความมั่นใจด้านบริการ ใส่ใจสุขภาพที่ดี รวมทั้งมาตรการการคัดกรองโรค อีกทั้งผู้โดยสารกลุ่มนี้ไม่ต้องกังวลต่อค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เนื่องจากเป็นประชากรที่อยู่ในเขตเมือง จึงมีความละเอียดรอบคอบในการเลือกซื้อสินค้าและบริการต่างๆ มากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการการเดินทางภายในประเทศในยุค โควิด 19 ของประชากรไทยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรถโดยสารประจำทางกับสายการบินต้นทุนต่ำ เพื่อนำผลวิจัยไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการของระบบขนส่งสาธารณะให้เหมาะสมกับผู้โดยสารทุกช่วงวัยในยุค โควิด 19 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(1) เพื่อศึกษาการเลือกใช้บริการการเดินทางภายในประเทศในยุค โควิด 19 ของประชากรไทย ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลระหว่างรถโดยสารประจำทางกับสายการบินต้นทุนต่ำ

(2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการการเดินทางภายในประเทศในยุค โควิด 19 ของประชากรไทยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรถโดยสารประจำทางกับสายการบินต้นทุนต่ำ

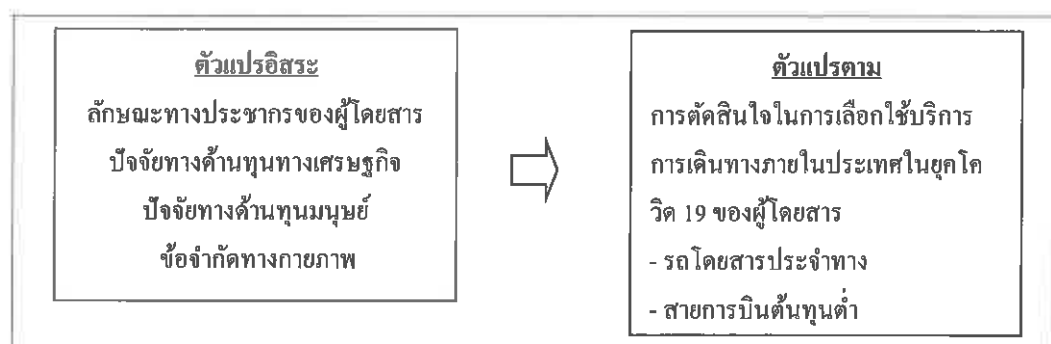
การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยใช้แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีการตัดสินใจ
2. แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค
3. แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมช่วงวัย
4. งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเดินทางทางอากาศ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสร้างเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยโดยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการการเดินทางภายในประเทศในยุคโควิด 19 ของประชากรไทยในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรถโดยสารประจำทางกับสายการบิน ต้นทุนค่าเป็นการศึกษาโดยการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในช่วงเดือน มีนาคม 2564 ถึง มิถุนายน 2564

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือประชากรที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยใช้การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากรของ Roscoe (1969) แทนค่าโดยใช้สูตรที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน 5% โดยจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็น 500 ตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาวไทยที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ชาวไทยที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) โดยเลือกจากประชากรที่อยู่ในพื้นที่ในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยวิธี Cluster Sampling เพื่อเลือกเขตที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ ได้จำนวน 3 เขต ในกรุงเทพฯ ได้แก่ เขตวัฒนา เขตบางเขน และเขตธนบุรี ในเขตปริมณฑล 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี และอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามเรื่อง “การตัดสินใจในการเลือกรูปแบบในการท่องเที่ยวและการเดินทางของชาวไทยในยุคโควิด 19” ของผู้วิจัย ซึ่งผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีค่า IOC ที่ 0.943 และตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยได้ค่าความเชื่อมั่น Cronbach's Alpha ที่ 0.812 ซึ่งเป็นค่าที่ค่อนข้างสูงใกล้เคียงกับ 1 และมากกว่า 0.75 จึงเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ (Crandall, 1981)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยกลุ่มตัวอย่างกรอกคำตอบเอง (Self-Administered) ซึ่งแบบสอบถามในส่วนของที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และข้อจำกัดทางกายภาพ ลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ส่วนแบบสอบถามในส่วนของที่ 2 เป็นแบบคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบในการเดินทางภายในประเทศของประชากรไทยในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด 19 โดยใช้เป็นข้อคำถามจำนวนครั้งในการใช้การเดินทางทั้งสองรูปแบบต่อปี แต่ถ้าในกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถกรอกแบบสอบถามได้ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีสอบถามในแบบสอบถามและบันทึกข้อมูลลงในแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ จากนั้นจึงนำผลคำนวณทางสถิติที่ได้ มาเขียนการวิเคราะห์โดยวิเคราะห์ใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติสหสัมพันธ์แบบพหุด้วยวิธี Ordered Logistic Regression วิเคราะห์ รวมทั้งนำเสนอผลการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

สถิติเชิงพรรณนา

1. ข้อมูลลักษณะทั่วไปทางประชากรศาสตร์ โดยด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย โดยมีเพศชาย จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 และเพศหญิง จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 ด้านอายุ พบว่า อายุเฉลี่ย 38.72 ปี กลุ่มตัวอย่าง มีอายุต่ำสุด 20 ปี อายุสูงสุด 76 ปี ด้านสถานภาพ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในสถานะภาพ สมรส/อยู่ด้วยกัน จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 68.40 น้อยที่สุด คือ สถานะภาพ หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 6.40 ปัจจัยด้านทุนมนุษย์ ด้านการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 382 คน คิดเป็นร้อยละ 76.40 น้อยที่สุดคือ ระดับปริญญาเอก จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ปัจจัยด้านทุนทางเศรษฐกิจ ด้านอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นพนักงานเอกชน จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 45.40 น้อยที่สุด คือ อาชีพเกษตรกร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 25,425.42 บาท ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงสุด 110,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำสุด 12,000 บาท ปัจจัยด้านข้อจำกัดทางกายภาพ พบว่า ส่วนใหญ่แข็งแรง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 44.80 น้อยที่สุดคือ มีโรคประจำตัว จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 ด้านการติดเชื้อโควิด 19 พบว่า เคยติดเชื้อ หรือ อยู่ระหว่างการกักตัวเนื่องจากติดเชื้อโควิด 19 จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 ไม่เคยติดเชื้อ 433 คน คิดเป็น ร้อยละ 86.60 ด้านการฉีดวัคซีน พบว่า มีผู้ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 1 เข็มแล้ว จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 ยังไม่ได้รับวัคซีน จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 78.60 (จากคำถามปลายเปิดให้เลือก)

2. ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกรูปแบบการเดินทางภายในประเทศของผู้โดยสารในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 2 รูปแบบ พบผู้โดยสารในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลตัดสินใจเลือกเดินทางกับสายการบินต้นทุนต่ำ ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยรวม 4.63 ครั้ง ในปี 2563 ที่มีการแพร่ระบาดของโควิด 19 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.15232) มากกว่า ตัดสินใจเลือกเดินทางทางกับรถโดยสารประจำทาง ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยรวม 1.67 ครั้งในปี 2563 ที่มีการแพร่ระบาดของโควิด 19 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.17245) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยรวมการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกรูปแบบการเดินทางภายในประเทศของผู้โดยสารในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑลในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด 19 ในปี 2563

รูปแบบการเดินทางภายในประเทศ	รถโดยสารประจำทาง	สายการบินต้นทุนต่ำ
ค่าเฉลี่ย	1.67	4.63
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.17245	0.15232

สถิติสหสัมพันธ์แบบพหุ ด้วยวิธี Ordered Logistic Regression

1. การตรวจสอบความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น (Multicollinearity) ของตัวแปรอิสระ

การตรวจสอบถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระในแต่ละตัวที่จะนำไปเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยเกณฑ์ที่จะพิจารณาตัวแปรที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ ก็คือ จะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ร่วม (Correlation) ระหว่างคู่ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยกว่า 0.50 หากมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 นั้นหมายความว่าตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระคู่หนึ่งจะมีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างสูง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาในด้านความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น

(Multicollinearity) ซึ่งจากการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ร่วม (Correlation) ระหว่างคู่ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระพบว่า ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ต่ำกว่า 0.50 ทุกตัว นั่นหมายถึงตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระเป็นอิสระต่อกันมีความสัมพันธ์กันต่ำจึงสามารถใช้เป็นตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระในการหาปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการเดินทางภายในประเทศของผู้โดยสารได้ (Crandall, 1981)

2. การทดสอบตัวแบบการวิเคราะห์ที่เหมาะสม (Parallel Line Test) เพื่อดูความเหมาะสมของการใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis)

การทดสอบตัวแบบการวิเคราะห์ที่เหมาะสม (Parallel Line Test) เพื่อดูความเหมาะสมของการใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) โดยใช้การวิเคราะห์ผลจาก คำสั่ง omodel พบว่าค่า prob chi2 ได้ค่า 0.8243 ซึ่งหมายความว่าไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าแบบจำลองที่ใช้ cumulative logit function โดยกำหนดให้ ค่าของ regression coefficients ของตัวแปรอิสระทุกตัวคงที่ ในขณะที่ intercept มีค่าเปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นอยู่กับระดับของตัวแปรตาม หรือที่รู้จักกันในนาม proportional odds model มีความเหมาะสม และให้ผลทางสถิติที่ไม่แตกต่างไปจากแบบจำลองที่กำหนดให้ทั้ง regression coefficients ของตัวแปรอิสระ และ/หรือ intercept สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ การใช้ Ordered Logistic Regression ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่กำหนดกับตัวแปรตามที่มีค่าแบ่งออกเป็นระดับมีความน่าเชื่อถือในทางสถิติ (Crandall, 1981)

ตารางที่ 2 แสดงการประมาณค่า Ordered Logistic Regression ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบในการเดินทางภายในประเทศในยุคคลิวิค 19 ของประชากรในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล

ตัวแปรอิสระ	รถโดยสารประจำทาง	สายการบินต้นทุนต่ำ
	Odd Ratio	Odd Ratio
ปัจจัยด้านประชากร		
เพศ		
หญิง (กลุ่มอ้างอิง)		
ชาย	1.1213	0.9872
อายุ	0.9723***	1.1245***
สถานภาพสมรส		
โสด (กลุ่มอ้างอิง)		
สมรส/อยู่ด้วยกัน	1.1442	1.4232
หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่	1.4125	1.0124
ปัจจัยด้านทุนทางเศรษฐกิจ		
อาชีพ		
ว่างงาน/เกษียณอายุ (กลุ่มอ้างอิง)		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.1823	10.2562**
เป็นพนักงานบริษัทเอกชน	1.2327	8.7823**
ค้าขาย/อาชีพอิสระ	2.3459**	2.3383**
รับจ้าง	2.7189**	1.2152
ประกอบอาชีพเกษตร/ประมง	4.2521**	1.0078
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	1.0002***	1.0002***

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	รอดโดยสารประจำทาง	สายการบินต้นทุนต่ำ
	Odd Ratio	Odd Ratio
ปัจจัยด้านทุนมนุษย์		
ระดับการศึกษา		
ปริญญาเอก (กลุ่มอ้างอิง)	-	***
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1.2236	0.8872
ปริญญาตรี	1.1233	1.0245
ปริญญาโท	1.0042	1.0145
ปัจจัยทางด้านข้อจำกัดทางกายภาพ		
ข้อจำกัดทางกายภาพ		
แข็งแรงดี (กลุ่มอ้างอิง)		
โรคปวดกระดูก	0.9823**	2.4278**
โรคประจำตัว	0.9761**	1.5862**
ต้องได้รับยาจากแพทย์เพื่อรักษา	0.8233**	1.1523**
การติดเชื้อโควิด 19		
เคยติดเชื้อ หรือ อยู่ระหว่างการกักตัวเนื่องจากติดเชื้อ (กลุ่มอ้างอิง)		
ไม่เคยติดเชื้อ	1.0542	1.1532*
การได้รับวัคซีนโควิด 19		
ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 1 เข็มแล้ว (กลุ่มอ้างอิง)		
ไม่เคยได้รับวัคซีน	0.8523**	0.7216**
Sample size	500	500
Prob>chi2	0.0000	0.0000
Pseudo-R2	0.3358	0.3423
Log likelihood	-392.47853	-385.47581

จากตารางที่ 2 ซึ่งเป็นตารางสถิติสหสัมพันธ์แบบพหุ ด้วยวิธี Ordered Logistic Regression แสดงถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบในการเดินทางภายในประเทศของผู้โดยสารชาวไทย ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ในการเดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง และสายการบินต้นทุนต่ำ พบว่า ปัจจัยทางด้านประชากรในเรื่องของอายุที่เพิ่มขึ้นของผู้โดยสารที่เพิ่มขึ้นทุกๆปีจะมีโอกาสทำให้มีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบในการเดินทางทางอากาศโดยสายการบินต้นทุนต่ำเพิ่มขึ้นที่ 1.1245 เท่า (ระดับนัยสำคัญ 0.01) ส่วนการเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางลดลงร้อยละ 2.77 ต่ออายุที่เพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี (ระดับนัยสำคัญ 0.01)

ปัจจัยทางด้านทุนทางเศรษฐกิจในเรื่องของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่เพิ่มขึ้นของผู้โดยสารที่เพิ่มขึ้นทุกๆบาทจะมีโอกาสทำให้มีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบในการเดินทางภายในประเทศเพิ่มขึ้นในทุกด้านเพิ่มขึ้นในทุกด้าน 1.0002 เท่า (ระดับนัยสำคัญ 0.01) เรื่องของสถานภาพการทำงานหรืออาชีพพบว่าผู้โดยสารที่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน และยังคงค้าขาย/อาชีพอิสระ เมื่อเทียบกับผู้โดยสารที่

ว่างงานจะมีโอกาสที่มีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจเดินทางโดยสารสายการบินต้นทุนต่ำเพิ่มขึ้น โดยผู้โดยสารที่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจจะมีสัดส่วนระดับการตัดสินใจมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น 10.2562 เท่า (ระดับนัยสำคัญ 0.05) ผู้โดยสารที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จะมีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น 8.782 เท่า (ระดับนัยสำคัญ 0.05) และ ค้าขาย/อาชีพอิสระ จะมีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น 2.3383 เท่า (ระดับนัยสำคัญ 0.05) ส่วนอาชีพที่เหลือเมื่อเทียบกับผู้โดยสารที่ไม่ได้ประกอบอาชีพจะมีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจในการเดินทางกับสายการบินต้นทุนต่ำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทางกลับกันพบว่า ผู้โดยสารที่มีอาชีพค้าขาย/อาชีพอิสระ รับจ้าง และประกอบอาชีพเกษตร/ประมง จะมีโอกาสที่มีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจเดินทางโดยสารรถโดยสารประจำทางเพิ่มขึ้น โดยผู้โดยสารที่มีอาชีพค้าขาย/อาชีพอิสระ จะมีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น 2.3459 เท่า (ระดับนัยสำคัญ 0.05) อาชีพรับจ้าง จะมีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น 2.7189 เท่า (ระดับนัยสำคัญ 0.05) และประกอบอาชีพเกษตร/ประมง จะมีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น 4.2521 เท่า (ระดับนัยสำคัญ 0.05) ปัจจัยทางด้านทุนมนุษย์ในเรื่องของระดับการศึกษาโดยพบว่าไม่มีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในด้านของปัจจัยทางด้านข้อจำกัดทางกายภาพพบว่าผู้โดยสารที่มีข้อจำกัดทางกายภาพทุกประเภทจะทำให้ระดับการตัดสินใจในการเดินทางโดยสารรถโดยสารประจำทางลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนรูปแบบการเดินทางโดยสารการบินที่ต้นทุนต่ำจะมีสัดส่วนระดับการตัดสินใจที่เพิ่มมากขึ้น ในด้านการติดเชื้อโควิด 19 พบว่า การติดเชื้อโควิด 19 ไม่มีผลต่อการเดินทางโดยสารรถโดยสารประจำทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ในทางกลับกัน การเดินทางโดยสารการบินต้นทุนต่ำ ผู้ที่ไม่เคยติดเชื้อโควิด 19 เมื่อเทียบกับผู้ที่เคยได้รับเชื้อ หรืออยู่ระหว่างการกักตัวเนื่องจากติดเชื้อโควิด 19 จะมีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจเพิ่มขึ้น 1.1532 เท่า (ระดับนัยสำคัญ 0.05) ด้านการได้รับวัคซีนโควิด 19 พบว่ามีสัดส่วนต่อการตัดสินใจในการเดินทางภายในประเทศทั้ง 2 รูปแบบ โดย การเดินทางโดยสารรถโดยสารประจำทางพบว่า ผู้ที่ไม่เคยรับวัคซีนเลย เมื่อเทียบกับผู้ที่เคยได้รับวัคซีนอย่างน้อย 1 เข็ม จะมีสัดส่วนของระดับการตัดสินใจลดลง 0.8523 เท่า หรือลดลง 14.77% (ระดับนัยสำคัญ 0.01) และ การเดินทางโดยสารการบินต้นทุนต่ำลดลง 0.7216 หรือ ลดลง 27.16% (ระดับนัยสำคัญ 0.01)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสรุปได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการการเดินทางภายในประเทศของผู้โดยสารในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรถโดยสารประจำทางกับสายการบินต้นทุนต่ำ ได้แก่ อายุของผู้โดยสาร โดยเมื่ออายุที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีจะมีโอกาสที่จะมีระดับในการตัดสินใจในรูปแบบการเดินทางโดยสารการบินต้นทุนต่ำเพิ่มขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Chiang and Marrion (2014) ที่ศึกษาถึงการตัดสินใจในการท่องเที่ยวของกลุ่มวัยเบบี้บูมที่มีอายุที่มากขึ้นจะมีการตัดสินใจในการท่องเที่ยวมากขึ้นอันเนื่องมาจากมีเวลาที่จะท่องเที่ยวและหาประสบการณ์ให้ตนเองมากขึ้น ปัจจัยต่อมาคือ สถานภาพการทำงาน/อาชีพ โดยพบว่าผู้โดยสารที่ประกอบอาชีพรับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน และ ค้าขาย/อาชีพอิสระ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้โดยสารที่ไม่ได้ประกอบอาชีพจะมีโอกาสที่จะมีระดับการตัดสินใจในการเดินทางโดยสารการบินต้นทุนต่ำเพิ่มขึ้น มากกว่ากลุ่มผู้โดยสารที่ไม่ประกอบอาชีพ ซึ่งผลของปัจจัยในด้านของระดับการศึกษาและสถานภาพการทำงาน/อาชีพสอดคล้องกับการศึกษาของ Lohmann (2001) ที่ศึกษาถึงการตัดสินใจของผู้โดยสารในการเดินทางโดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพที่เป็นเจ้าของบริษัทเอกชนจะมีระดับการตัดสินใจที่จะเดินทางมากที่สุดน่าจะเป็นเพราะในการเดินทางหากเป็นการเดินทางเพื่อธุรกิจของบริษัทออกค่าใช้จ่ายให้หรือการเดินทางท่องเที่ยวที่ทางผู้เดินทางเป็นคนออกค่าใช้จ่ายเอง บริษัทหรือผู้เดินทางจะมี

กระบวนการในการตัดสินใจมากขึ้นกล่าวคือมีการคิดประเมินค่าทางเลือกก่อนการซื้อไม่ว่าจะเป็นด้านราคา การบริการ ก่อนที่จะตัดสินใจซื้อมากกว่าคนเดินทางที่เป็นข้าราชการ ที่ส่วนหนึ่งคือระเบียบการเบิกจ่าย การเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวจะต้องเลือกสถานที่ และบรรยากาศการท่องเที่ยว และรูปแบบการเดินทางเป็น อันดับแรกอีกด้วย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการการเดินทางภายในประเทศของผู้โดยสารในเขต กรุงเทพฯและปริมณฑล: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรถโดยสารประจำทางกับสายการบินต้นทุนต่ำนั้นรวมไปถึงทุนทางเศรษฐกิจในด้านของรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นในทุกๆบาทก็จะทำให้มีโอกาสมีการตัดสินใจในการเดินทางทางอากาศทั้งในรูปแบบโดยสารรถโดยสารประจำทาง และสายการบินต้นทุนต่ำ เพิ่มขึ้น ซึ่งคล้องกับการศึกษาของ Sujaritkul (2015) และ Chiangmai University Social Science Research Institute (2014) ที่ศึกษาถึง รายได้ต่อรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศไทย ในทางกลับกัน ปัจจัยในด้าน ข้อจำกัดทางกายภาพของผู้โดยสารนั้น เมื่อเปรียบเทียบผู้โดยสารที่มีข้อจำกัดทางกายภาพกับผู้โดยสารที่มีสุขภาพ แข็งแรงแล้วนั้นผู้ที่มีข้อจำกัดทางด้านกายภาพจะมีความสนใจในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการเดินทางโดยสาร สายการบินต้นทุนต่ำเพิ่มขึ้นมากกว่าผู้โดยสารที่มีสุขภาพแข็งแรง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Lohmann (2001) ที่ศึกษาถึงการพยากรณ์รูปแบบการเดินทางของผู้โดยสารในอนาคต อีกทั้งผู้โดยสารที่มีข้อจำกัดทาง กายภาพจะมีการตัดสินใจท่องเที่ยวในรูปแบบที่มีการให้บริการที่สะดวกสบายเหมาะกับสภาพทางกายภาพอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) จากการศึกษาที่ว่าอายุของผู้โดยสารที่เพิ่มขึ้นจะมีระดับของการตัดสินใจเลือกรูปแบบ การเดินทางภายในประเทศโดยรถโดยสารประจำทางลดลง ดังนั้นเพื่อเป็นการรักษารฐานลูกค้าซึ่งจะเป็นกระแส หลักของการเดินทางที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นรถโดยสารประจำทางควรมีการพัฒนาปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้โดยสารที่อายุเพิ่มมากขึ้นที่ต้องการมีการบริการและให้การช่วยเหลือในการเดินทางอำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มผู้โดยสารดังกล่าวที่มีความต้องการในสิ่งอำนวยความสะดวกที่มากกว่าผู้โดยสารกลุ่ม อื่นๆ รวมทั้งมาตรการการควบคุมการติดเชื้อโควิด 19 อีกทั้งการได้รับวัคซีนโควิด 19 ที่ทั่วถึง เพื่อสร้างความประทับใจ ความพึงพอใจ และความปลอดภัยในการให้บริการของผู้โดยสารได้ต่อเนื่อง

(2) จากการศึกษาพบว่ารายได้ต่อเดือนเฉลี่ยที่เพิ่มมากขึ้นรวมทั้งผู้โดยสารที่ยังคงทำงานจะมีระดับ ของของการตัดสินใจเลือกรูปแบบการเดินทางภายในประเทศทุกรูปแบบเพิ่มขึ้น ดังนั้นทั้งรถโดยสารประจำทาง และสายการบินต้นทุนต่ำควรคำนึงถึงอำนาจในการเดินทางของกลุ่มผู้โดยสารที่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจ มีกำลังใน การใช้จ่ายในการเดินทางเป็นอย่างยิ่งดังนั้นสายการบินจึงควรให้ความสำคัญในความต้องการพื้นฐานใน การเดินทาง และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง กับกลุ่มผู้โดยสารหลักของการขนส่งและการท่องเที่ยวที่ จะเป็นผลต่อผลประกอบการขององค์กรและเป็นตัวชี้วัดถึงการให้บริการของระบบขนส่งอีกด้วย

(3) จากการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้โดยสารที่มีข้อจำกัดทางกายภาพในทุกด้านนั้นจะมีระดับ การตัดสินใจในการใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำเพิ่มขึ้น ซึ่งสวนทางกับการใช้บริการรถโดยสารประจำทางที่มี ระดับการตัดสินใจที่ลดลง อันเนื่องมาจากผู้โดยสารมีการคำนึงถึงสภาพร่างกายของตนที่มีความต้องการใน การรักษาสุขภาพให้มีความแข็งแรงเป็นบุคคลที่มีความสุขทั้งกายและใจ รวมทั้งการได้รับวัคซีนโควิด 19 และ มาตรการการควบคุมโรคระบาดต่างๆรวมถึงโควิด 19 ดังนั้นรถโดยสารสาธารณะควรคำนึงถึงความต้องการของ ผู้โดยสารดังกล่าวที่จะเป็นกลุ่มผู้ใช้บริการหลัก รวมไปถึงรูปแบบการเดินทางในรูปแบบอื่นๆควรมีการปรับปรุง

สภาพแวดล้อม อาทิ สภาพของยานพาหนะ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางของยานพาหนะ มาตรการป้องกันและคัดกรองการติดเชื้อโควิด 19 ที่ได้มาตรฐานเพียงพอ เป็นต้นเพื่อเอื้ออำนวยต่อการรักษาฐานผู้โดยสาร และเพิ่มปริมาณผู้โดยสารให้เป็นระบบขนส่งสาธารณะที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับคนทุกวัยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษานี้เป็นเพียงการศึกษาของกลุ่มของผู้โดยสารในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเท่านั้นยังมีกลุ่มผู้โดยสารในภูมิภาคอื่นๆ ในประเทศไทย หรือ ผู้โดยสารต่างชาติในภูมิภาคต่างๆ ของโลก เพื่อเป็นการศึกษาวิจัยรูปแบบการเดินทางของผู้โดยสารที่ครอบคลุมในผู้โดยสารที่มี อายุ ช่วงวัย เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งศึกษาในเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาถึงสาเหตุในการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการเดินทางของผู้โดยสารในยุคโควิด 19 ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมไปถึงศึกษาเจาะลึกถึงพฤติกรรม และปัจจัยในการเดินทางในรูปแบบต่างๆ ของผู้โดยสารเพื่อ ได้ข้อมูลด้านการเดินทางของผู้โดยสารที่เจาะลึกมากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Chiang, L. & Morrison, A. (2014). A Comparative study of Generational Preferences for Trip-Planning Resources: A Case study of International Tourists to Shanghai. *Quality Assurance in Hospitality and Tourism*, 15(1), 78-99.
- Chiangmai University Social Science Research Institute. (2014). *Elderly tourists: New future Thai tourism get ready?* Chiangmai University, Thailand. (in Thai)
- Chiangmai University Social Science Research Institute. (2013). *Travel Community with Support Tourism for the Elderly in the Case of Tourist Attractions*, Chiangmai University, Thailand. (in Thai)
- Civil Aviation Authority of Thailand. (2018). *Passenger air travel statistics*. Bangkok: Civil Aviation Authority of Thailand
- Crandall, J. E. (1981). *Theory and measurement of social interest*. New York: Columbia Press
- Jitapunkul, S. (2004). *Situation No. 25: Thai Elderly Population Part 1 Situation and the Importance of the Elderly*. Bangkok: Publication of Medical and Public Health Information No. 25. Ministry of Public Health of Thailand. (in Thai)
- Lohmann, M. (2001). Predicting Travel Patterns of Senior Citizens: How The Past May Provide a Key to The Future. *Journal of Vacation Marketing*, 7(4), 357-366.
- National Statistical Office Thailand. (2010). *Population and Housing Census 1980-2010*. Bangkok: National Statistical Office Thailand. (in Thai)
- Onarun, K. (2010). *Factors affecting domestic tourism behavior of Thai elderly tourists*. Thesis of Master degree in Business Administration, Kasetsart University. (in Thai)
- Patterson, I. & Pegg, S. (2009). Marketing the Leisure Experience to Baby Boomers and Older Tourists. *Journal of Hospitality Marketing & Management*, 18 (2-3), 214-231.
- Sangpikul, A. (2007). Travel Motivations of Japanese Senior Travelers to Thailand. *International Journal of Tourism Research*. Vol. 10, Issue 1, 81-94.
- Sujaritkul, J. (2015). Health tourism Management Model of Japanese Tourists in Phuket Province. *Rajapak Journal*. Special Edition for 23rd Anniversary Rajapak, 236-248. (in Thai)